Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-1587/2019-45

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji po sucu tog suda Adriani Puž kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Sanje Masnec, OIB: 18707339611, iz Zagreba, Gramčeva 2/V, koju zastupa punomoćnik Fran Pelicarić, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK d.d. Rijeka, Jadranski trg 3a, koju zastupa punomoćnik Damir Metelko, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević i partneri, iz Zagreba, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne i javne rasprave održane i zaključene 21. rujna 2026., u nazočnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, temeljem odredbe čl. 335 st. 4 Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 – dalje ZPP-a) 3. studenog 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je djelomično ništetan ugovor o kreditu, broj 2402006-1031262160/ 51400607-5103942608 od 5. svibnja 2008. godine, sklopljen između tužitelja i tuženika i to odredbe čl. 7. stavka 10. koji počinje riječima „VALUTNA KLAUZULA“ te čl. 8. stavka 2. koji počinje riječima „Ugovorne strane su suglasne…“.

II Odbijaju se tužbeni zahtjevi tužiteljice koji glase:

„II. Nalaže se tuženiku ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320 isplatiti tužiteljici Sanji Masnec iz Zagreba, Gramača 2/5, OIB: 18707339611 iznos od 53.538,85 EUR zajedno s zakonskom zateznom kamatom na taj iznos od 1.listopada 2015. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je do 31.12.2022. godine, a za daljnje razdoblje po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja

banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320 isplatiti tužiteljici Sanji Masnec Iz Zagreba, Gramača 2/5, OIB: 18707339611 iznos od 5.451,53 EUR zajedno s zakonskom zateznom kamatom na taj iznos od 5. lipnja 2019. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je do 31.12.2022. godine, a za daljnje razdoblje po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, sve u roku od 15 dana.“

III Nalaže se tuženiku ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320 isplatiti tužiteljici Sanji Masnec, iz Zagreba, Gramača 2/5, OIB: 18707339611 iznos od 19.285,64 EUR zajedno s zakonskom zateznom kamatom na taj iznos od 5. lipnja 2019. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je do 31.12.2022. godine, a za daljnje razdoblje po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1. siječnja 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotnih poena do 31. prosinca 2023., a od 1. siječnja 2024. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine , sve u roku od 15 dana.

IV Nalaže se tuženiku ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320 nadoknaditi tužiteljici Sanji Masnec, iz Zagreba, Gramača 2/5, OIB: 18707339611 troškove postupka u iznosu od 595,59 Eur sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine od dana donošenja prvostupanjske odluke,tj. od 3. studenog 2026., a odbija se tužiteljica sa preostalim dijelom zatraženog troška.

r i j e š i o j e

Odbija se prigovor tuženika ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka u iznosu od 5.504,67 EUR sa zakonskom zateznom kamatom.

Poslovni broj P-1587/2019-45

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi od 5. lipnja 2019. navodi da je kao sudužnica, a njezin tadašnji suprug kao korisnik kredita 5. svibnja 2008. radi kupnje stana sklopila Ugovor o kreditu sa tuženikom broj 2402006-1031262160/51400607-5103942608, temeljem kojeg Ugovora da su primili iznos od 1.406.953,40 kn dana 15. svibnja 2008., što predstavlja iznos kunske protuvrijednosti 316.233,26 CHF po srednjem tečaju tuženika za taj dan. Navedeni iznos da su trebali vratiti kroz 360 mjesečnih obroka sa godišnjom kamatnom stopom od 5,60%. Tužiteljica da je stupila u pravnu poziciju svog bivšeg supruga u odnosu na predmetni odnos sa tuženikom, što da je utvrđeno Aneksom br. 1 ugovora o kreditu od 3. siječnja 2013. Sklapanjem tog Aneksa kojim je u čl. 3 ugovoreno da tužiteljica u cijelosti stupa u pravnu poziciju prijašnjeg korisnika kredita, te da su na nju prešla sva prava i obveze iz tog ugovora. Ugovor da je ugovoren na način da se mjesečni otplatni obrok sastoji od otplate dijela glavnice i kamata na taj dio glavnice u iznosu protuvrijednost od 252.986,60 CHF, dok se na ostatak vrijednosti od 63.246,66 CHF otplaćuje samo kamata tokom otplate. Prilikom dospijeća posljednjeg anuiteta dospijeva na otplatu i cjelokupni ostatak vrijednosti. Stranke da su sklopile Aneks br. 2 ugovoru 22. siječnja 2016. kojim se provodi konverzija kredita sukladno odredbama ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN102/15). Ona da je svoje obveze po kreditu uredno ispunjavala plaćanjem trajnim nalogom, u siječnju da je 2013. izvršena djelomična prijevremena otplata znatnog dijela postojeće obveze, uplatom dodatnog iznosa od 899.269,62 kn. Kredit da se i dalje nalazi u otplati i uredno otplaćuje. Odredbe predmetnog ugovora prema kojima tuženik ima mogućnost jednostrano mijenjati kamatnu stopu, te o valutnoj klauzuli u CHF odnosno o vezanosti glavnice uz CHF da su ništetne. Poziva se na odredbe Zakona o zaštiti potrošača, Zakon o obveznim odnosima, odluke Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl.br. P-1401/12, Vrhovnog suda odluke pod posl.br. Rev-1172/18 i Rev-1432/18. Ističe da je tuženik svojim jednostranim odlukama podizao kamatnu stopu pa da su bez učinka sve odluke koje je tuženik donio u smislu ništetne odredbe o njegovom pravu da svojom odlukom mijenja kamatnu stopu. Stoga smatra da vrijedi u međusobnom odnosu ona stopa koja je ugovorena. Isto tako da je odredba kojom je iznos glavnice vezan uz CHF bez učinka i da mjesečni anuitet je trebao iznositi prema istom tečaju po kojem je tuženik izvršio isplatu, na taj način obveze stranaka da su uravnotežene tj. davatelj kredita ima pravo na povrat upravo onog iznosa koji je isplatio uz kamatu za vrijeme korisnikovog korištenja sredstava. Konverzija da ne može umanjiti njena prava na povrat preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih ugovornih odredbi. Smatra da je Dodatak ugovoru bez učinka jer nisu postojale činjenice temeljem kojih je Zakon predvidio obvezu i mogućnosti konverzije kredita. Zakon da se odnosio isključivo na kredite u CHF, a smatra tužiteljica da sporazum kakav su stranke postigle u konverziji je ništetan jer je prvotna obveza ništetna, pa da je to bio samo pokušaj obnove ništetne obveze. Ne može da se Aneks kvalificirati ni kao nagodba obzirom je dio pravnog posla ništetan. Stranke u trenutku prihvata konverzije da nisu bile svjesne da su odredbe ugovora o kreditu koje se mijenjanju konverzijom i zbog kojeg uopće postoji ekonomska motivacija za konverziju ništetne. U trenutku prihvata konverzije bilo je pravomoćno utvrđenje da odredbe ugovora nisu ništetne, a što se kasnije pokazalo pogrešnim. Ističe da je iz samog teksta dodatka koje su stranke sklopile razvidno da su smatrale da postoji između njih ugovorni odnos sa glavnicom izraženom u CHF iako on nije postojao. Svijest tj. suglasnost volja da nije postojala obzirom da su stranke

polazile od pogrešne pretpostavke da je valjana odredba u valuti CHF. Stvarna obveza korisnika kredita, u trenutku pristupa konverziji da je iznosila manje nego što je uzeto kao pretpostavka konverzije. Tužiteljica smatra obzirom je kamatna stopa trebala ostati na ugovorenoj razini, a otplata biti bez utjecaja tečajnih razlika, da po istom tečaju po kojem je tuženik izračunao iznos koji je isplatio tužiteljici mjesečni obroci su trebali iznositi 7.774,76 kn. Na dan 2. siječnja 2013., prijevremenog otplaćivanja dijela glavnice preostala da je glavnica iznosila 1.332.901,15 kn (što uključuje i ostatak vrijednosti). Nakon prijevremene uplate preostala glavnica da iznosi 432.076,97 kn, odnosno dio glavnice u anuitetskoj otplati u visini 150.686,25 kn i ostatak vrijednosti od 281.390,72 kn. S obzirom na smanjenje glavnice daljnji mjesečni obroci smanjuju se i iznose ukupno 2.241,88 kn. U razdoblju od siječnja 2013. do siječnja 2016. tuženik da potražuje veće iznose od stvarno dugovanih i time da nastaje daljnja pretplata od strane tužiteljice. Od siječnja 2016. tuženik da potražuje umanjenje iznose slijedom čega se preplata smanjuje, u kojem smislu tužiteljica da vrši prijeboj iznosa koje je preplatila sa iznosima koje je manje platila za svaki mjesečni obrok. Na dan 1.ožujka 2019. tužiteljica da je platila 131.184,55 kn više nego je dugovala, smatra da je taj iznos tuženik dužan vratiti jer ga je neosnovano stekao, smatra i da ima pravo na zakonske zatezne kamate na preplaćene iznose od dana plaćanja do konačnog povrata, odnosno za iznose koje je preplatila te koji su naknadno prebijeni sa kasnijim obrocima u kojima je tužiteljica manje platila za razdoblje od trenutku preplate do dospijeća obroka koji nije u cijelosti plaćen. Navodi da će specificirati svoje potraživanje po zaprimanju nalaza vještaka. Traži utvrđenje djelomične ništetnosti odredbi ugovora, utvrđenje visine mjesečno anuiteta i potražuje isplatu iznosa od 131.184,55 kn. Potražuje i nadoknadu parničnog troška. Pojašnjava da traži utvrđenje pravnog odnosa – svoje obveze prema tuženiku koja proizlazi iz ugovora o kreditu, postojanja obveze, ali i njezina opsega (iznosa mjesečnih obveza plaćanja i zbroj takvih obveza) kako da bi bila otklonjena pravna nesigurnost u odnosu na njene obveze prema tuženiku do kraja otplate kredita. Realizacijom kredita nastao da je pravni odnos temeljem kojeg je obveza plaćati svaki mjesec iznos koji odgovara anuitetnoj otplati 80% glavnice i kamatu na 20% glavnice (ostatak vrijednosti) kroz 360 mjeseci, uz obvezu povrata ostatka vrijednosti na dan dospijeća posljednje rate, počevši nakon realizacije pa sve do lipnja 2038.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da u cijelosti spori osnovanost i visinu tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja. Ističe prigovor promašene aktivne legitimacije jer pojedine uplate po partiji kredita nisu vršene od strane tužitelja, već od inicijalnog korisnika ugovora o kreditu Ivana Olujića, te od strane Mire Kalauza. Kredit da je do 2013. otplaćivao Ivan Olujić putem računa, ustegom sa plaće svog poslodavca. Ističe prigovor zastare. Na zahtjev tužitelja za isplatu ima da se primijeniti trogodišnji zastarni rok imajući u vidu plaćanja koja je tužitelj vršio po uvećanim anuitetima i to sve u smislu odredbe čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: ZZP) u svezi odredbe čl. 230. Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu: ZOO). Tuženik ističe i da predmetni ugovor o kreditu nije potrošački ugovor jer da se odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju ne primjenjuju na ugovore koji obuhvaćaju iznos veći od 1.000.000,00 kn da je isplaćen veći iznos.
2.1. Odlučna činjenica koju sud treba uzeti u obzir u ovom predmetu jest da su tužitelj i tuženik 22. siječnja 2016. godine sklopili Aneks 2 Ugovora o kreditu (dalje u tekstu: Aneks) kojim je izvršena konverzija osnovnog kredita iz CHF u EUR sukladno

odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje u tekstu: ZIDZPK/15). Tim Aneksom su parnične stranke stvorile novu pravnu osnovu, bez značaja obnove, na način da je tužiteljev kredit koji je bio denominiran u kunama s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR odnosno položaj tužitelja je izjednačen s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Dana 4. ožujka 2020. u oglednom postupku posl.br. Gos-1/19 Vrhovni sud da je zauzeo pravno stajalište da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu ocjenjenom suglasnim s Ustavom RH u pogledu pitanja da li osnovani pojedini kondemnatorni zahtjevi korisnika kredita. VSRH zauzima pravno shvaćanje da oni imaju pravni interes postavljati zahtjeve, ali samo pod uvjetom da ističu razloge ili okolnosti eventualne ništetnosti koje se tiču konverzije, pa smatra tuženik nemaju pravni interes postavljati kondemnatorne zahtjeve koji bi proizlazili iz odnosa banke i korisnika kredita, a koji da je naknadno uređen Sporazumom o konverziji. Tužitelj da nema pravni interes za vođenjem ovog postupka, jer je u ovom slučaju konverzija provedena sukladno strogim zakonskim odredbama ZIDZPK/15, te ne postoje bilo kakvi drugi razlozi nevaljanosti takvog ugovornog odnosa, a što je uostalom i nesporno među strankama. Poziva se na sudsku praksu koja je zauzela stav o pravnoj situaciji kao što je ova. Sud EU objavio da je svoju odluku u predmetu C-81/19 (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) iz koje proizlazi da konverzija provedena sukladno odredbama ZIDZPK/15 i njezini učinci ne mogu biti predmetom ispitivanja nepoštenosti. Dakle, zaključak Suda EU je da su odredbe ugovora, a koje su odraz odredbi nacionalnog prava, bez obzira da li se radilo o odredbama kogentne ili dispozitivne naravi, isključene iz primjene Direktive i da se stoga uopće ne može ispitivati da li su nepoštene, a sve iz razloga što se može legitimno pretpostaviti da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora i da je ta presumpcija neoboriva.

2.2. Tuženik ističe kako su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Naime, tuženik je prvenstveno u reklamnom materijalu kao i oglasima: u ponudi nudio kredite uz valutnu klauzulu u CHF, EUR i USD (a ne isključivo ponudu kredita u CHF); ni na koji način nije preferirao, sugerirao ili nagovarao druge potrošače pa tako i tužitelja na bilo koju opciju iz ponude; težište stavio na kreditiranje bez jamaca dakle na opću ponudu stambenih kredita bez jamaca; isticao je da svako kreditno zaduživanje, bez obzira na valutnu klauzulu predstavlja određeni rizik kojeg tražitelj kredita pa tako i tužitelj mora biti svjestan; na letcima egzaktno, grafički prikazao kretanje tečaja CHF, EUR i USD u odnosu na kunu za razdoblje od 6 (šest) godina prije 2004;tuženik je tužitelja kao i općenito potrošače upozoravao i informirao o valutnoj klauzuli i to na više različitih načina: Iz Ugovora o kreditu koji prileži spisu vidljivo je da sadrži posebnu odredbu VALUTNA KLAUZULA u kojoj je jasno i nedvojbeno navedeno da će se povrat obveza iz ugovora obračunavati po srednjem tečaju ERSTE BANKE za CHF (po istom onom po kojemu je i korisnik kredita primio sredstva), te da je korisnik kredita upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama a koji može nastati uslijed promjene tečaja. Nadalje tužitelj je potvrdio svojim potpisom da ga je tuženik informirao o posljedicama i svim eventualnim rizicima tečaja,

iz - Informacija Pojam «valutna klauzula» i rizici financiranja u kunama s valutnom klauzulom - koji su svi potencijalni korisnici kredita mogli preuzeti i koji su bili na dispoziciji svim potencijalnim potrošačima pa tako i tužitelju u poslovnicama jasno je vidljivo da je tuženik dao upozorenje korisnicima kredita. U navedenom dokumentu stoji jasno upozorenje da promjena tečaja stranih valuta za koje je vezana klauzula (npr. EUR, CHF ili USD) utječe na promjenu iznosa povrata kredita u kunama. Navedeni dokument sadrži i primjer promjene mjesečnih anuiteta kada je mjesečni anuitet EUR. U istom dokumentu tuženik informira potrošače pa tako i tužitelja da je svakodnevno moguće provjeriti tečaj određene strane valute i to na besplatnom telefonu banke ili na internet stranici banke. Također je tuženik u tom dokumentu informirao korisnike kredita da ne može preuzeti odgovornost niti jamčiti na bilo koji način za eventualne slučajeve povećanja kunske protuvrijednosti iznosa pri otplati kredita uslijed promjene tečaja, iz brošure Stambeni krediti ERSTE BANKE koja je bila prilog uz “Novi list”, a koja su također dobivali potencijalni korisnici kredita u banci pa tako i tužitelj, također je vidljivo da je tuženik upozoravao i posebno na rizik podizanja kredita uz valutnu klauzulu u švicarskim francima ili američkim dolarima. Iz nje je vidljivo da je tuženik dao informaciju o kretanju valuta unazad šest godina prema kojoj se vidi da je tečaj EUR bio najstabilniji, potom tečaj CHF-a te nakon toga USD-a. Također je tuženik dao preporuku korisnicima kredita da kredit vežu uz valutnu klauzulu ovisno o primanjima koja imaju i koja su im vezana za neku od navedenih valuta, svaki korisnik kredita pa tako i tužitelj također je dobio brošuru u kojoj je naveden Grafički prikaz kretanja tečajeva CHF, USD i EUR u periodu od 1998. do 2004. u kojoj je tuženik počeo odobravati kredite uz valutnu klauzulu u CHF. Iz navedenih grafova upravo je vidljivo da se tečaj CHF-a u odnosu na kunu kretao u rasponu od 1 CHF = 4,2 kune do 1 CHF = 5,2 kune, dok se tečaj kune u odnosu na Euro kretao od 7 kn za 1 Euro do 7,7 kuna za jedan Euro. Iz svega gore navedenog proizlazi kako je postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak odnosno po stajalištu tuženika tužitelj je itekako bio obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak. U razgovoru sa službenicima banke tužitelju je bilo u dovoljnoj mjeri pojašnjeno značenje ugovaranja odredbe kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak. Tuženik također ističe kako tužena niti je ostvarila, niti može ostvariti ekstra profit na tečajnim razlikama jer je i sama zadužena u CHF te tako trpi isti tečajni rizik u CHF. Odredba o valutnoj klauzuli sadržana u ovo-predmetnom ugovoru o kreditu je odraz odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima koji propisuje da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Stoga, sukladno recentnom stajalištu Suda EU izraženom u odluci br. C-81/19 (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) ta je odredba isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti pa se predlaže naslovnom sudu odbijanje tužbenog zahtjeva tužitelja s te osnove. Isto tako, nesporno je da je institut valutne klauzule bio i još uvijek jest općeprihvaćen od svih subjekata u društvu. Radi se o institutu koji je apsolutno prepoznat, prihvaćen je u našem društvu i upotrebljava se i upotrebljavao se u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu. Svakoj osobi, a ne samo tužitelju, trebalo je biti jasno da sklapa ugovor o dugoročnom kreditu i da se tijekom tako dugog vremenskog razdoblja ne može očekivati da će takav ugovor proizvoditi jednake ekonomske učinke prilikom sklapanja i prilikom konačne otplate kredita. Isto tako,

svakoj razumnoj osobi, pa tako i tužitelju je jasno da se svjetska ekonomija bazira na slobodnom tržištu i da se prilike u društvu ekonomske i druge mijenjaju pa tako i tečaj valuta. Slijedom navedenog odredba ugovora kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak ne može uopće biti predmetom ispitivanja poštenosti/nepoštenosti, a sve i da naslovni sud zauzme stav da može, ista nije nepoštena, jer sukladno pravilima pravne logike i duhu zaštite potrošača ne predstavlja nerazumljivu odredbu. Naime, navedena odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva, a tužitelju kao prosječno opreznom i pažljivom potrošaču nije moglo ostati nepoznato da je tečaj kune u odnosu na CHF podložan promjenama.
2.3. Tuženik je naime prije donošenja ZIDZPK (112/12 i 143/13) bio u obvezi samo prethodno izvijestiti potrošača o promjeni kamatne stope prije nego što se ona počne primjenjivati na ugovorni odnos s potrošačem, putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način (čl. 175. Zakona o bankama, NN 84/02, 141/06), odnosno prema Zakonu o kreditnim institucijama (čl. 308. NN 117/08,) tuženik je bio dužan obavijestiti potrošača o promjeni ugovorene kamatne stope najmanje petnaest dana prije nego što se nova stopa počne primjenjivati, te uz obavijest dostaviti i izmijenjeni otplatni plan. Tuženik je to u ovoj stvari uredno činio. Tuženik se međutim, radi izostanka precizne zakonske regulative u vrijeme sklapanja ugovora, u postupanju prema tužitelju rukovodio i Direktivom Vijeća Europskih zajednica 93/13/EEZ od 05.04.1993. Ističe da je tužitelju pružena zaštita sukladno noveli Zakona o potrošačkom kreditiranju koja je stupila na snagu 1. siječnja 2014. Sukladno navedenoj noveli ZIDZPK tuženik je kao Banka bio u obvezi donijeti novu Metodologiju utvrđivanja promjene kamatnih stopa na kredite i proizvode banke na koje se obračunava ugovorna kamata (dalje u tekstu Metodologija), a kojom Metodologijom se sukladno zakonom predviđenoj obvezi definiraju parametar, fiksna marža te razdoblje promjene kamatnih stopa. Tuženik je postupio sukladno navedenoj obvezi te je donio Metodologiju, koja se primjenjivala i na predmetni ugovorni odnos pa je istom i bila strukturirana kamata u predmetnom ugovornom odnosu. Tuženik je dakle spomenutoj obvezi udovoljio tako da je za predmetni ugovorni odnos u novoj Metodologiji utvrđivanja promjene kamatnih stopa na kredite i proizvode banke na koje se obračunava ugovorna kamata usklađenje proveo u skladu s vrijednošću parametra na dan 1.12.2013. s primjenom od 1.1.2014. Tuženik je, dakle, tek od stupanja na snagu Metodologije kojom je sukladno zakonom predviđenoj obvezi definiran parametar, fiksna marža te razdoblja promjena kamatnih stopa, odnosno od 1.1.2014. mogao definirati navedene elemente promjenjive kamatne stope, odnosno izmijeniti sadržaj svih ugovornih odnosa s promjenjivom kamatnom stopom, što je tuženik i učinio. Slijedom navedenog, razvidno je da su intervencijom zakonodavca stranke regulirale svoj ugovorni odnos u pogledu pitanja promjenjivosti kamatne stope pa tužitelj nema pravo tražiti i dodatnu zaštitu od suda podnošenjem predmetne tužbe.
2.4. ZIDZPK NN 143/13 je na ovaj ugovorni odnos imao utjecaj i kroz odredbu čl.11.a st.5., kojom je potrošačima, pa tako i ovdje tužitelju, omogućio izravnu, progresivnu, mjesečnu restituciju kroz prisilno uvođenje anuiteta čija je visina bitno niža od početno ugovorenog, a uvjetovana je zakonskim fiksiranjem kamatne stope na visinu od 3,23% godišnje do daljnjega. Uvođenje fiksne kamatne stope u ovaj ugovorni odnos stoga nije slučajnost, te ga treba sagledati kroz širi kontekst, i to upravo kao restituciju koja se spominje u odredbi čl.138.a ZZP. U tom se smislu ističe i da je Ustavom Republike Hrvatske određeno da se prava određenih osoba moraju ograničiti razmjerno potrebi za ograničenjem u konkretnom slučaju (čl. 16.). Prisilno uvođenje fiksne kamatne

stope jest upravo takvo ograničenje koje se mora uzeti u obzir prilikom odlučivanja o tužbenim zahtjevima koji su istaknuti prema. Besmisleno je i protivno citiranoj odredbi Ustava ne uvažiti zakonsku restituciju prilikom odlučivanja o zahtjevu za isplatu tužitelja, jer će usvajanjem cijelog tužbenog zahtjeva za isplatu sud negirati činjenicu zakonske restitucije, i time će narušiti razmjer između samog ograničenja i potrebe za ograničenjem na štetu tuženika. Tuženik skreće sudu pozornost da se navedena zakonska odredba odnosi isključivo na ugovore u kojima je inicijalno ugovorena promjenjiva kamatna stopa, a što tužitelj osporava ovom tužbom jer istom traži da se kamatna stopa utvrdi fiksnom u visini stope koja je inicijalno navedena u Ugovoru o kreditu (5,60%). Slijedom navedenog, podnošenjem ove tužbe, tužitelj se odrekao uživati blagodat odredbe čl 11.st.5 ZPK. i stope koja je određena tom odredbom u visini 3,23% kroz razdoblje kroz koje se ona stvarno primjenjivala tijekom otplate ovog kredita. Prema tome, prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu tužitelja, ne može se zanemariti restitucija s osnove odredbe čl.11.a st.5. ZPK, te u vezi s njome odredba čl.16 Ustava Republike Hrvatske. Dogovor o promjenjivoj kamatnoj stopi u sebi obuhvaća dva međusobno povezana i nerazdvojiva dogovora, i to dogovor o odabiru promjenjive kamatne stope, te o načinu podešavanja kamatne stope. Ta dva dogovora samo zajedno mogu činiti dogovor o promjenjivoj kamatnoj stopi, što je uostalom i stav recentne pravne teorije. Ukoliko se iz sadržaja ugovora kroz deklaratornu pravnu zaštitu ukloni način podešavanja visine kamatne stope, kamatna stopa se više ne može smatrati promjenjivom, jer tada od samog zasnivanja ugovornog odnosa ne postoji nikakav dogovor parničnih stranaka u pogledu načina njezinog podešavanja. Takav ugovor pravno je i sadržajno nepotpun, stoga odgovor na pitanje koja se kamatna stopa primjenjuje na ugovorni odnos parničnih stranaka treba potražiti u tumačenju preostalih odredbi ugovora. Odredba čl. 8. st. 1. Ugovora i dalje doduše sadrži odredbu o tome da su ugovorne strane odredile primjenu promjenjive kamatne stope u početnoj visini od 5,60 % godišnje, no jasno je da uslijed izostanka kriterija o načinu podešavanja njezine visine početno ugovorena visina jest njezina trajna visina, budući da druge odredbe ugovora ne daju odgovor na pitanje kako bi promjena takve stope mogla nastupiti. Međutim, ukoliko se ugovor tumači teleološki (ako ne postoji način na koji može doći do izmjene početno ugovorene visine kamatne stope) to samo može dovesti do zaključka da kamatna stopa nije promjenjiva, već da se radi o fiksnoj kamatnoj stopi. Takva naime jedino i može biti kamatna stopa za koju, iako nazvana promjenjivom, u ugovoru nije predviđen način njezinog podešavanja. Nije pak moguće niti pravno dopušteno kamatnu stopu, koju su ugovorne strane izričito predvidjele kao promjenjivu, intervencijom u sadržaj ugovora izmijeniti u fiksnu kamatnu stopu od samog zasnivanja ugovornog odnosa, niti zanemariti valjanost inicijalnog dogovora između parničnih stranaka da će se na njihov ugovorni odnos primjenjivati promjenjiva kamatna stopa. Parnične stranke su u vrijeme zasnivanja ugovora jasno očitovale svoju volju na način da žele da se na njihov odnos primjenjuje promjenjiva, a ne fiksna kamatna stopa, a što uostalom odgovarajuće cijeni i uvažava sam zakonodavac. Deklaratorni tužbeni zahtjev stoga se ne može usvojiti bez da se pritom ne postupi protivno Zakonu o potrošačkom kreditiranju i Zakonu o zaštiti potrošača, ali i bez da se ne povrijedi jedno od osnovnih načela obveznog prava, načelo slobode ugovaranja.
2.5. Presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-7129/13 potrošača u skladu sa praksom suda Europske unije, definira kao dobro informiranu, razumnu, pažljivu i opreznu osobu. Tužitelj se stoga ne može prikazivati kao osoba kojoj je moguće "nametnuti" Ugovor određenog sadržaja, na unaprijed formuliranom

standardnom obrascu, niti je to životno logično i uvjerljivo. Tužitelja nitko nije silio da sklopi ugovor o kreditu s tuženikom, već je to isključivo rezultat njegove slobodne volje.
2.6. Ukoliko pak tužitelj želi sebe prikazati kao osobu koja je ugovor sklopila bez da je propitivala njegove odredbe, on tim više ne uživa pravnu zaštitu po režimu koji je ustanovljen odredbama ZPK i ZZP, jer bi iz navedenog proizlazilo da on nije niti želio pregovarati o pojedinim odredbama, već je samo htio što prije ishoditi potrebna novčana sredstva. U ovoj stvari nije sporno da je tuženik kao pružatelj financijskih usluga, u smislu spomenute odredbe Priloga Direktive i ranije navedenih zakona, u prvoj mogućoj prilici izvijestio tužitelja o izmjeni kamatne stope, te da je pri tome tužitelj imao pravo na raskid ugovora. Takvo držanje sud bi ipak trebao odgovarajuće cijeniti, budući da sadašnji navodi i prijašnje postupanje tužitelja dijametralno suprotni. Stoga, sve i da je na strani tužitelja nastala šteta, njegov doprinos takvoj šteti više je nego očigledan.
2.7. Navodi da ukoliko bi sud utvrdio ništetnom pobijanu odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, on da ističe da bi imao protutražbinu prema tužitelju budući bi se između stranaka primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa 5,60%, a od 1. siječnja 2014. bila fiksna kamatna stopa na 3,23%, tada tužitelj da ne bi više uživao zaštitu sniženih zateznih stopa, kao i zakonskog fiksiranja. Slijedom navedenog utoliko predlaže da sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 9.271,02 CHF (58.326,04 kn), zajedno sa zakonskim zateznim kamatama. U konačnici predlaže odbacivanje tužbe, podredno odbijanje tužbenog zahtjeva, potražuje naknadu parničnog troška.

3. Tužitelj u podnesku od 12. veljače 2021. predlaže prekid postupka, a u podnesku od 5. ožujka 2021. očituje se na odgovor na tužbu, osporava istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije jer su ona i bivši suprug svoje međusobne imovinske odnose riješili na način da su prava i obveze za predmetni kredit pripale tužiteljici, a sa tuženikom je u Aneksu utvrđeno da tužiteljica stupa u pravnu poziciju Ivana Olujića, kao i da je ona sveopći pravni slijednik Ivana Olujića, to da uključuje i pravo na povrat preplate. Obzirom da su ona i Ivan Olujić bili u braku ustezanje sa njegove plaće nesporno da predstavlja njihovu bračnu stečevinu, a ne vlastitu imovinu Ivana Olujića. Ona da je sklopila i ugovor o cesiji kojim njezin bivši suprug prenosi na nju sva svoja eventualna potraživanja i to da je činila zbog ekonomičnosti postupka. Osporava prigovor zastare i da ne bi bila potrošač. Ona da se ne poziva na Zakon o potrošačkom kreditiranju (ZPK - NN 75/09 i dr.) već na Zakona o zaštiti potrošača. Pitanje da li je predmetni kredit "potrošački kredit u smislu ZPK" da nije bitno za ovaj postupak. Taj Zakon i donesen tek 2009. pa se i ne može primijeniti na predmetni ugovor o kreditu. Tuženik da miješa polje primjene ZPK iz 2009. sa terminom "potrošački kredit". ZPK ne definira pojam "potrošački kredit" ili "kredit potrošača", niti isključuje kredit iznad iznosa od 1.000.000,00 kn iz takve definicije, već samo propisuje da se on primjenjuje do navedenog iznosa. Iz definicije (čl. 2 ZPK) da proizlazi da su svi krediti koje sklopi potrošač sa bankom potrošački krediti, iako se na neke od takvih kredita ne primjenjuju odredbe ZPK-. Svojstvo potrošača definirano da je Zakonom o zaštiti potrošača, a sve propisane uvjete predmetni pravni postao da zadovoljava – namjena kredita je bila kupnja stana za stanovanje od strane fizičke osobe koja je obavljala nikakvu trgovačku ili gospodarsku djelatnost. Osporava i ostale navode iz odgovora na tužbu.

3.1.Sud je 11. ožujka 2021. pod posl.br. P-1587/2019-11 donio rješenje o prekidu postupka.

3.2.U podnesku od 15. ožujka 2021. tuženik se očituje o postupku i konverziji predmetnog kredita, poziva se na praksu Europskog suda i ponovno obrazlaže nedostatak aktivne legitimacije tužiteljice. Žali se na rješenje o prekidu. Rješenje o prekidu je potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Zagrebu posl.br. Gž-258/2021-2 od 28. srpnja 2021.

3.3.U podnesku od 9. lipnja 2022. tuženik se ponovno očituje o postupku.

3.4.Rješenjem od 14. lipnja 2023. posl.br. P1587/2019 nastavljen je postupak.

3.5. U podnesku od 9. lipnja 2023. tužitelj preinačava zahtjev na način da potražuje preplatu više plaćenih anuiteta samo do trenutka sklapanja ugovora o konverziji, predlaže i zadaću za vještaka, odnosno specificira tuženi zahtjev, ističe da time ne mijenja bit spora i opseg raspravljanja, te da time pridonosi končanom razrješenju odnosa između stranaka. Tuženik u podnesku od 8. rujna 2023. se protivi preinaci, sada da tužitelj potražuje isplatu 52.639,59 EUR (396.612,99 kn), a ranije je tražio 131.184,55, mogao da je tužitelj postaviti točan iznos i prilikom postavljanja tužbenog zahtjeva, te do zaključenja prethodnog postupka, pa ističe i prigovor zastare. Ponovno obrazlaže svoj prigovor tužitelju u dijelu koji se odnosi na status tužitelja kao potrošača. Predlaže i nadalje neosnovanost tužbenog zahtjeva, te navodi da odustaje od prijedloga da se sasluša svjedok Vesne Golubić. U podnesku od 16.2.2026. tužitelj se očituje na prethodni podnesak tuženika, osporava navode iz istog, kao i prigovor prijeboja istaknut po tuženiku. Smatra da nema pravo na prijeboj iznosa preplate utvrđene sporazumom o konverziji sa utuženim potraživanjem. Radi da se o dva potpuno različita pojma. „Preplata iz konverzije“ tj. iznos od 104.233,12 kn da je utvrđena sporazumom o konverziji da predstavlja razliku između navodnog nepostojećeg stanja kredita dobivenog primjenom ništetnih odredbi ugovora o valutnoj klauzuli u CHF. Tuženik da ništa nije vratio tužitelju priznavanjem te preplate već da je samo u određenoj mjeri samo propustio iskoristiti nepoštene odredbe koje ionako nisu smele bit korištene jer su bez pravnog učinka. Ističe i prigovor zastare na prigovor prijeboja. U podnesku od 15.10.2025. tuženik se očituje na navode tužitelja, poziva se na sudsku praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U podnesku od 23. 4.2026. tužiteljica se očituje na nalaz i mišljenje vještaka, nema primjedbi na matematički izračun.

3.6.U podnesku od 1. srpnja 2026. tužiteljica usklađuje tužbeni zahtjev sa nalazom i mišljenjem vještaka, pa tako potražuje u točki II preplatu tečaja (pozitivne tečajne razlike i preplatu kamate (str. 40 i 41 nalaza), u točki III zateznu kamatu do 30.9.2015. na preplatu tečaja (str. 35 nalaza) i preplatu kamate (str. 30 nalaza), umanjeno za preplatu priznatu u konverziji (str. 40 nalaza), te podnosi i eventualni zahtjev za isplatu preplate zatezne kamate na preplatu tečaja (str.35 nalaza) i preplatu kamate (str.30 nalaza).

3.7.U podnesku od 17.7.2026. tuženik navodi da smatra da je tužitelj podneskom kojim usklađuje tužbeni zahtjev preinačio isti i da se on istoj preinaci protivi, ponovo ističe prigovor zastare, prigovara i tijeku kamate na eventualni tužbeni zahtjev. Specificira prigovor prijeboja sukladno nalazu pa potražuje iznos od 5.504,67 Eur sa zakonskim

zateznim kamatama za slučaj da su utvrdi ništetnom valutnu klauzulu. U podnesku od 10.9.2026. tužitelj se očituje na podnesak tuženika i osporava njegove navode.

4. Tijekom postupka sud je proveo dokaze čitanjem Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103942608 od 5. svibnja 2008. zaključen između stranaka u ovom postupku zajedno sa planom otplate i tečajnom listom za 26. veljače 2008., Aneksa broj 1 Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103942608 od 3. siječnja 2013., Aneksa broj 2 Ugovora o kreditu broj 5103942608od 22. siječnja 2026., nalaz i mišljenje vještaka Marije Butković j.d.o.o. iz Zagreba iza svibnja 2019., plana otplate predmetnog kredita, pregleda prometa po kreditu od 14. svibnja 2008. do 10. prosinca 2013., pregleda prometa po kreditu od 30. rujna 2015. do 11. veljače 2019., pregleda prometa po kreditu od 1. siječnja 2013. do 30. rujna 2015., novog otplatnog plana u kunama od 1. srpnja 2008. do 1. lipnja 2038., naloga za isplatu sredstava kredita, izvadka iz Sudskog registra za tvrtku Milgrad d.o.o. Zagreb, obavijesti o izračunu konverzije kredita sa izračunom konverzije kredita na dan 30. rujna 2015., te popratnom dokumentacijom, letaka banke o stambenim kreditima, brošura tuženika o stambenim kreditima, pisanog iskaza Danice Kozice od 27. siječnja 2020., pitanja i odgovora za djelatnike tuženika upućen od Danice Kozica, Obavijesti o promjeni kamatne stope sa otplatnim planovima, dopisa HNB-a Trgovačkom sudu u Zagrebu od 7. lipnja 2013. na posl.br. P-1401/2012, Obrazac VR-1 izvješće o izloženosti valutnom riziku po pojedinim valutama, priopćenja za javnost od 21. siječnja 2015. HNB-a, Metodologije utvrđivanja promjene kamatnih stopa na kredite i proizvode banke na koja se obračunava ugovorna kamata, priopćenja za javnost HNB od 16. ožujka 2015. i 14. siječnja 2014. Ministarstva financija, ugovora o cesiji zaključenog između tužiteljice i Ivana Olujića od 18. veljače 2021., saslušana je tužiteljica, provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku dipl.oec. Dijani Tomljanović-Butković i pročitan je nalaz od 11. ožujka 2026.

4.1. Tuženik je odustao od dokaznog prijedloga za saslušanjem svjedokinje Andree Romić Nikolić.

5. Nesporno je, a i iz Ugovora o kreditu zaključenog između tuženika i pravnog prednika tužitelja 5. svibnja 2008., tj. iz čl.7. i 8. Ugovora, utvrđeno da su stranke ugovorile slijedeće: da se korisnik kredita obvezuje vratiti iznos kredita uz valutnu klauzulu sa pripadajućim kamatama obračunato po srednjem tečaju Banke za CHF na dan odobrenja žiro računa Banke. Na kredit u otplati korisnik kredita obvezuje se platiti banci kamatu po kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odlukama banke, a na dan sklapanja Ugovora iznosi 5,60 % godišnje. Iz članka 3. razvidno je da je namjena kredita kupnja nekretnine. Nesporna je i druga dostavljena dokumentacija koju sud nije posebno obrazlagao, a koristila se i za potrebe financijskog vještačenja.

6. Sporno je među strankama da li je Ugovor o kreditu ništetan u dijelu članaka 7.st.10 (valutna klauzula) i 8. st.2 (kamatna stopa se mijenja odlukama banke), da li je potraživanje u zastari, da li ima pravo na isplatu iznosa koje potražuje s osnova više plaćenog zbog povećanja kamatne stope, tečaja CHF, iznosa zakonskim zateznih kamata na iznose koje smatra da je neosnovano više platio tuženiku, da li tužiteljica ima aktivnu legitimaciju, da li je potrošač. Sporno je da li je osnovan prigovori prijeboja tuženika i da li je u zastari.

7. Tužiteljica Sanja Masnec, liječnica, u svom iskazu navodi da su ona i suprug trebali kredit za rješenje stambenog pitanja, kupovali su stan. Suprug je bio nositelj kredita i on je bio u početku više involviran u cijeli taj postupak. Zna da je bilo ponuđeno da se uzme kredit u valuti CHF i da je to najpovoljniji kredit financijski. Ne sjeća se da li je nešto bilo objašnjavano vezano za promjenu kamatne stope, zna da se mogla promijeniti, ali nije mogla predvidjeti da će biti tolika promjena. Ne sjeća se da li je nešto objašnjavano za valutu. Anuiteti su početku bili po 7.000,00 kn, te su njih dvoje uplaćivali svaki 3.500,00 kn. Kad su se razdvojili, suprug je rekao da nije zainteresiran da preuzme otplatu kredita. Razmatrali su opciju da prodaju stan, ali je ispalo da bi trebali još dodati 60.000,00 EUR nakon prodaje da zatvore kredit koji su plaćali već 7 godina. Na kraju se odlučila da će preuzeti ugovor. U stan su već bili uložili novce za uređenje da bi mogli živjeti. Anuiteti su još, dok su bili u braku, narasli na 11.000,00 kn. U to vrijeme imala je plaću 11.800,00 kn. Bilo joj je teško sama otplaćivati anuitete. Kasnije, s novim suprugom je napravila jednu veću uplatu u EUR-ima da bi se smanjio iznos anuiteta. Napravila je konverziju. Ugovor je sastavila banka. Ne sjeća se da su mogli bilo što mijenjati kod uvjeta ugovora. Kasnije je uzela u drugoj banci PBZ novi kredit koji je bio povoljniji da bi zatvorila ovaj predmetni. Kredit sada još mora plaćati do 2038. godine. Nitko od djelatnika banke ih nije upozorio da je kredit koji je vezan za valutu CHF rizičniji od kredita koji je vezan za valutu EUR. Nitko nije upozorio niti da anuiteti mogu narasti za više od 50% pa i 100%. Miro Kalauz je njen nevjenčani suprug s kojim ima dvoje zajedničke djece i neke anuitete kredita je otplaćivao on. Njoj je jasno da su se anuiteti mogli mijenjati, ali nije mogla niti očekivati, niti predvidjeti da bi mogli toliko. Čini joj se da je zajedno s konverzijom napravila i jednu veću uplatu pa su joj anuiteti sad cca 450,00 EUR.

8. Iskaz tužiteljice je sud cijenio kao uvjerljiv i životan. Njeno postupanje i sudjelovanje u postupku, te njenog bivšeg supruga prilikom ishodovanja kredita sud smatra da je uobičajeno ponašanje klijenta banke, institucije, koji postupa u dobroj vjeri smatrajući da je kao laik koji zaključuje legalan posao, zaštićen, koji ima povjerenje u instituciju.

9. Vrhovni sud RH u svojoj odluci br. Rev-3142/18-2 od 19. ožujka 2019. izrazio je pravno shvaćanje da u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori, nije potrebno ponovno utvrđivati da li su sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne, obzirom da postoji temeljem čl. 502.c ZPP, a isto tako i čl. 118 Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14 i 110/15) vezanost za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106 st. 1 ZZP/14, a slijedom toga i obveze primjene utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Naime, ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnosti i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor. Samo ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac) onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru. Tuženik je osporavao tužiteljici svojstvo potrošača neosnovano.

9.1. Prema čl. 3 ZZP/03 proizlazi da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj

poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. U ovom postupku nije utvrđeno da tužiteljica ne bi bila potrošač u predmetnom ugovornom odnosu. Nije dokazano da je u vrijeme sklapanja ugovora se bavila ona ili njen bivši suprug nekom poslovnom aktivnosti u koju bi investirao novac koji je imao na raspolaganju iz predmetnog ugovora. Nije dokazano niti da je kasnije taj novac utrošen u neku drugu svrhu osim za kupnju stana. Nije odlučno za ovaj postupak pozivanje tuženika na Zakon o potrošačkom kreditiranju (ZPK - NN 75/09 i dr.). Između ostalog se napominje da je pravni odnos između ovdje stranaka nastao prije navedenog Zakona.

9.2. Neosnovan je i prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužiteljici istaknut po tuženik zbog toga što su neke uplate učinile treće osobe, tj. njen bivši suprug, a kasnije sadašnji. Ona je sklopila pravne poslove iz kojih je razvidno da stupa u pravnu poziciju svog bivšeg supruga u ovom ugovornom odnosu. Sklopljeni su Aneks broj 1 ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103942608 od dana 3.1.2013. Ugovor o cesiji zaključen između tužiteljice i Ivana Olujića od dana 18. veljače 2021. Tužiteljica je bila dužnik prema tuženiku i njezina je stvar i njezinog supruga da li će on potraživati od nje ono što je platio tuženiku, njihov odnos se tuženika ne tiče. Uostalom tuženik je primio iznos koji je bio plaćen na ime duga tužiteljice bez obzira što je uplata bila od treće osobe, uplata se knjižila u ime i za račun tužiteljice.

10. Presudom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-7129/13–4 od 13. lipnja 2014. koja je donesena po žalbi izjavljenoj na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P–1401/12 od 4. srpnja 2013. u parnici tužitelja Udruge potrošač, protiv ovdje tužene banke i drugih radi zaštite kolektivnih interesa, utvrđeno je u točki 2 da su kamatne stope banke mijenjale bez ugovorenih parametara, s jednostranom odlukom banke, samim obavještavanjem o promjeni, dakle o kojoj promjeni se nije pojedinačno pregovaralo, čime je došlo do povrede kolektivnih interesa i prava potrošača, korisnika kredita, što je imalo za posljedicu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene ugovorne odredbe. Istovremeno je sud u točki 1 izreke preinačio navedenu presudu Trgovačkog suda i odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su banke, među njima i tužena banka, u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese prava potrošača, zaključujući ugovore o kreditima koristeći istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koji je vezana glavnica CHF, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo.

10.1. Vrhovni sud je u svojoj odluci Revt–249/14 od 9. travnja 2015. odbio revizije tuženika od 1 – 7, a koje su izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda RH broj Pž–7129/13–4 od 13. lipnja 2014. kojom je djelomično potvrđena, djelomično preinačena i djelomično ukinuta presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P–1401/12 od 4. srpnja 2013.

10.2. Odlukom broj U–III–2521/2015, U-III–2536/2015, U-III–2547/2015, U-III–2565/2015, U-III–2603/2015, U-III–2604/2015, U-III–2605/2015 od 13. prosinca 2016. Ustavni sud RH je djelomično usvojio ustavnu tužbu tužitelja, te je ukinuo odluku VSRH broj Revt–249/14-2 od 9. travnja 2015. u dijelu u kojem je odbijena revizija tužitelja protiv presude VTSRH broj Pž–7129/13 od 13. lipnja 2014., a kojim je preinačenjem prvostupanjske presude odbijen zahtjev tužitelja upravljen na utvrđenje da su tuženici

„povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo.

10.3. Ponovno odlučujući o reviziji VSRH je rješenjem broj Revt-575/16–5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu VTSRH broj Pž–7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se tiče zahtjeva za utvrđenje da su 1 do 7 tuženici povrijedili kolektivne interese i prava potrošača ugovaranjem valutne klauzule uz koji je vezana glavnica CHF.

10.4. VTSRH je donio novu presudu po posl.br. Pž–6632/2017–10 od 14. lipnja 2018. kojom je odbio žalbu tuženih banaka i potvrdio presudu TS u Zagrebu posl.br. P–1401/2012. od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno da su sve tužene banke povrijedile kolektivne interese prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditima koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe tako da je ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koji je vezana glavnica za švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke temeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu. Dakle, VTSRH je novom odlukom pravomoćno utvrdio da su svih 8 tuženih banaka koristile nepoštene ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi, kako je bilo utvrđeno prvostupanjskom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu.

10.5. Vrhovni sud RH je po podnesenim revizijama donio odluku broj Rev–2221/2018-11 od 3. rujna 2019., kojom je u bitnom odbio revizije i na taj način potvrdio utvrđenja VTS-a o tome da su banke koristile nepoštene i ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi.

10.6. Ishod parnice radi zaštite kolektivnih interesa omogućio je potrošačima da u individualnim restitucijskim sudskim parnicama kakva je i ova potražuju preplaćeno s osnove promjene kamatne stope, te s osnove valutne klauzule kod koje je zbog povećanja tečaja švicarskog franka došlo do povećanja mjesečnih iznosa anuiteta jer je plaćanje bilo vezano za valutu CHF.

10.7. Odredbom čl. 81 st. 2, 3 i 4 ZPP/03 bilo je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Odredbom čl. 84 ZZP/03 bilo je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu i cijeni, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Člankom 87 st. 1 ZZP/03 bilo je propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava, a st. 2 da

ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost samog ugovora ako može opstati bez ništave odredbe.

10.8. Prema odredbi čl. 502.a st.1 ZPP-a udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koji se u sklopu svoje registrirane ili propisane određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja s obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povređuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP-a propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP-a, dok je čl. 502.c ZPP-a propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava. Tom odredbom propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1 ZPP-a da su u određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

10.9. Sukladno čl. 138 ZZP/03 presude u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača obvezuje sve ostale sudove u postupcima koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

11. Šteta koju je tužitelj pretrpio postupanjem tuženika se sastoji od uplaćenih iznosa po osnovi ništetne ugovorne odredbe o ugovorenoj valutnoj klauzuli uz koji je vezana glavnica CHF, vraćanje iste, te povećanjem anuiteta kao posljedica povećanja tečaja CHF, kao i od uplaćenih iznosa po osnovi ništetne ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, odnosno zbog povećanja iste posljedično i anuiteta.

12. Citiranim odredbama ZPP i ZZP/03 propisan je direktan učinak presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača koja obvezuje sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu štete mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen iz tužbe iz čl. 502 st. 1 ZPP-a. S obzirom na sadržaj izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu koji se odnosi i na tuženicu, po stavu ovog suda zahtjev tužitelja je osnovan i svakako je obavezan sud u ovom postupku odlukom iz kolektivnog spora.

13. Nije sporno da se o predmetnom dijelu odredbi Ugovora nije pregovaralo. Očito se radilo o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru na sadržaj kojeg potrošač nije imao utjecaja.

13.1. Odredbe ugovora se uopće nisu tijekom cijelog razdoblja mijenjale. Iz nejasne nerazumljive odredbe o promjeni kamatnih stopa od kojih zavisi cijena proizvoda koji je "kupio" tužitelj se uopće ne može zaključiti kakva će biti cijena u narednom periodu, koji uvjeti i razlozi će utjecati na njenu promjenu, od kojih parametara će zavisiti njezina visina, zato je doveden tužitelj kao korisnik kredita u nezavidni položaj u odnosu na banku tj. tuženika, pa je ta odredba nepoštena. Jedina poznata vrijednost je početno

ugovorena kamatna stopa. Iz odredbe ugovora o promjeni kamatne stope proizlazi znatna neravnoteža u pravima i obvezama između stranaka u predmetnom ugovornom odnosu. Takva odredba je i nemoralna, jer dovodi tužitelja tj. korisnika kredita u poziciju u kojoj u potpunosti njegov dug ovisi o volji trgovca tj. ovdje tuženika, što je i suprotno općem načelu savjesnosti i poštenja. Uzimajući u obzir sve navedeno proizlazi da je odredba za koju sud smatra da je ništetna, ustvari nepoštena i prema odredbi čl. 81 Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03), te kasnijeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09). Ona je bila podobna za procjenu da li je nepoštena, obzirom je utvrđeno da odredba o promjeni kamatne stope nije bila jasna, lako razumljiva i uočljiva. To što piše da je kamata promjenjiva, a koja riječ je kao takva jasna, razumljiva i uočljiva, ne znači da se iz same te riječi može zaključiti koja će biti visina kamatne stope odnosno dug tužitelja, tj. da to itekako utječe na cijenu proizvoda. Sporna odredba je ništetna i zbog odredbe čl. 272 Zakona o obveznim odnosima, obzirom da nije određena tj. ne sadrži ova odredba Ugovora podatak na temelju kojeg se može odrediti obveza tužitelja. Zbog te neodredivosti ne može se odrediti činidba tužitelja tj. visina anuiteta koju je on dužan platiti. Ne može se smatrati da je visina anuiteta odrediva ako ju može odrediti tuženik, a tužitelj ne. Nisu odredbe odredive ako su odredive samo za jednu stranu, tj. ako na temelju njih dužnu činidbu tužitelja može izračunati samo tuženik.

13.2. Nadalje, ugovorna odredba kojim se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak prosječnom potrošaču je nerazumljiva, te nepoštena, pa prema tome ništetna jer je banka prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustila informirati korisnika kredita kao potrošača o važnim činjenicama koje se odnose na opći rizik vezan uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za Euro (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema Euru, dok tečaj svih ostalih valutu u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a), o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu skorog uvođenja eurozone gotovo potpuno izvjestan, te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. Prosječnom potrošaču nije bio poznat rizik tečaja švicarskog franka, a on očito nije bio jednak kao svaki opći valutni rizik, već je bio veći iz razloga što je ugovoreno da se i ugovorna (promjenjiva) kamata naplaćuje u kunama prema tečaju švicarskog franka, stoga je nerazumljivost ugovornih odredbi kojima se glavnica veže za švicarski franak uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja jer je tužena za taj rizik znala, ali ga je prešutila dok je ponudom najnižih kamata za kredite upravo u CHF tužena privlačila potrošače na sklapanje ugovora o kreditu upravo u CHF. Na neravnotežu u pravima i obvezama koja postoji ugovaranjem valutne klauzule na predmetni kredit upućuje činjenica da je neizvjestan iznos glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, kao i cijena kredita, budući da se kamata plaća u istoj valuti, a što su sve bitni elementi ugovora. Sve navedeno suprotno je načelu savjesnosti i poštenja kao osnovanom načelu obveze pravnih odnosa.

14. Zbog svega gore navedenog sud smatra da osnovano u ovom postupku tužiteljica tvrdi da su ništetne djelomično odredbe čl. 7. i 8. i to u dijelu koji se odnosi na vraćanje kredita tj. obroka, anuiteta povezujući isto sa promjenjivom kamatnom stopom i valutnom klauzulom, a zbog istog osnovano potražuje i novčani iznos koji se odnosi

na zakonske zatezne kamate na iznose koje je platila zbog ništetnih odredbi. Osnovan je slijedom svega navedenog tužbeni zahtjev tužiteljice iz točke I izreke.

15. Kako je tuženik osporavao i osnov i visinu tužbenog zahtjeva provedeno je vještačenje po stalnom sudskom vještaku Dijani Tomljanović-Butković, dipl.oec. Zadaća vještaka je bila izračunati preplatu po kreditu u odnosu na dugovanje da se nisu primjenjivale odredbe koje obvezu korisnika kredita vežu uz promjenu tečaja CHF za pojedini mjesec; iznos dospjelih zateznih kamata na takve iznose preplate do dana obračuna konverzije 30. rujna 2015.; utvrditi visinu glavnice prema izračunu banke na dan obračuna konverzije ("glavnica prije konverzije") i razliku takve glavnice i glavnice prema uvjetima ugovora bez primjeni odredbi promjenjiva kamatna stopa, valutna klauzula na taj dan; utvrditi iznos preplate koji je banka priznala tužiteljici u konverziji i vratila kroz konverziju; (za konverziju kredita) - da li je konverzija provedena sukladno zakonskim odredbama ZIDZPK/15, te jesu li su prilikom izračuna konverzije i sklapanja Aneksa predmetnog Ugovora o kreditu bile uzete u obzir navodne preplate tužitelja vršene s obzirom na promjene u kamatnim stopama kroz razdoblje od početka otplate predmetnog kredita pa do konverzije kao i da li je pri izračunu konverzije u obzir uzeta valuta kredita (CHF-EUR); (za razliku u kamati) - izračun novčanog iznosa, izraženog u CHF i HRK po mjesecima, kao razlike između kamata koje bi tužitelj platio da se u tom razdoblju primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa i stvarno plaćenih kamata po sniženim kamatnim stopama i to za razdoblje od 1. lipnja 2011. godine pa do 30. rujna 2015. godine.

16. Vještak u svom nalazu i mišljenju navodi:
Mišljenje na okolnost:
- izračunati preplatu po kreditu u odnosu na dugovanje da se nisu primjenjivale odredbe koje obvezu korisnika kredita vežu uz promjenu tečaja CHF za pojedini mjesec,:
Preplata tečaja (pozitivne tečajne razlike), kada je tečaj bio veći od početnog, iznosi 395.307,89 HRK, odnosno 52.466,41 EUR (tab. 4, st. 9 i 10).
Negativne tečajne razlike, kada je tečaj bio manji od početnog, iznose 91,22 HRK, ili 12,11 EUR.
Neto preplata tečaja, kao razlika pozitivnih i negativnih tečajnih razlika, iznosi 395.216,67 HRK, odnosno 52.454,30 EUR.
- izračunati iznos dospjelih zateznih kamata na takve iznose preplate do dana obračuna konverzije 30. rujna 2015.:
Zatezna kamata na neto preplatu kamate do konverzije 30.09.2015. iznosi -640,57 EUR (tab. 9 st. 3).
Zatezna kamata na preplatu tečaja (pozitivne tečajne razlike) do konverzije 30.09.2015. iznosi 18.535,38 EUR (tab. 10 st. 3).
Zatezna kamata na neto preplatu tečaja do konverzije 30.09.2015. iznosi 18.524,63 EUR (tab. 11 st. 3).
- utvrditi visinu glavnice prema izračunu banke na dan obračuna konverzije ("glavnica prije konverzije") i razliku takve glavnice i glavnice prema uvjetima ugovora bez primjeni odredbi promjenjiva kamatna stopa, valutna klauzula na taj dan:
Razlika između EUR glavnice u konverziji po tečaju na dan 30.09.2015. i nedospjele CHF glavnice po početnom tečaju iznosi -168.092,31 HRK, odnosno -22.309,68 EUR (tab. 7).

- utvrditi iznos preplate koji je banka priznala tužiteljici u konverziji i vratila kroz konverziju:
U konverziji na dan 30.09.2015. uključujući i prijelazno razdoblje do 22.01.2016. utvrđena je preplata od 104.233,12 HRK, odnosno 13.834,11 EUR po fiksnom tečaju konverzije (tab. 6).
(za konverziju kredita)
da li je konverzija provedena sukladno zakonskim odredbama ZIDZPK/15, te jesu li su prilikom izračuna konverzije i sklapanja Aneksa predmetnog Ugovora o kreditu bile uzete u obzir navodne preplate tužitelja vršene s obzirom na promjene u kamatnim stopama kroz razdoblje od početka otplate predmetnog kredita pa do konverzije kao i da li je pri izračunu konverzije u obzir uzeta valuta kredita (CHF- EUR).
Da. Na temelju dokumentacije iz spisa može se potvrditi da je konverzija provedena u skladu sa ZIDZPK/15.
Preplate kamate i tečaja indirektno su uključene u izračun preplate/manjka u konverziji preko stvarnih uplata anuiteta u kunama po CHF kreditu. S obzirom da uplate anuiteta u kunama sadrže u sebi i preplatu kamate i tečaja, može se tvrditi da su preplate kamate i tečaja po CHF kreditu uzete u obzir.
- (za razliku u kamati)
izračun novčanog iznosa, izraženog u CHF i HRK po mjesecima, kao razlike između kamata koje bi tužitelj platio da se u tom razdoblju primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa i stvarno plaćenih kamata po sniženim kamatnim stopama i to za razdoblje od 1. lipnja 2011. godine pa do 30. rujna 2015. godine.
Preplata kamate (više plaćena kamata) iznosi 1.836,68 CHF, odnosno 8.171,58 HRK po početnom tečaju, ili 1.084,55 EUR (tab. 3, st. 7 do 9).
Manje plaćena kamata iznosi 9.322,13 CHF, ili 41.475,08 HRK, odnosno 5.504,67 EUR.
Neto preplata kamate, kao razlika više i manje plaćene kamate, je negativna i iznosi -7.485,45 CHF, odnosno -33.303,50 HRK, ili -4.420,12 EUR.
- Prijeboj potraživanja:
Tužiteljica traži preplatu tečaja i razliku glavnice
Varijanta 1 - pozitivne preplate
Zatezna kamata na tečajne razlike do 30.09.2015. veća je od preplate u konverziji, te nakon njihovog prijeboja preostaje 4.701,27 EUR zatezne kamate. Kada se tom iznosu doda preplata tečaja od 52.466,41 EUR i razlika glavnice od -22.309,68 EUR, ukupno potraživanje tužitelja iznosi 34.858,00 EUR (tab. 12).
Zatezna kamata od 01.10.2015. teče na preplatu tečaja od 52.466,41 EUR i razliku glavnice od -22.309,68 EUR (tab. 12).
Varijanta 2 – neto preplate
Zatezna kamata na neto preplatu kamate i tečaja do 30.09.2015. veća je od preplate u konverziji, te nakon njihovog prijeboja preostaje 4.049,95 EUR zatezne kamate. Kada se tom iznosu doda neto preplata kamate i tečaja u ukupnom iznosu od 48.034,18 EUR i razlika glavnice od -22.309,68 EUR, ukupno potraživanje tužiteljice iznosi 29.774,45 EUR (tab. 13).
Zatezna kamata od 01.10.2015. teče na neto preplatu tečaja od 48.034,18 EUR i razliku glavnice od -22.309,68 EUR (tab. 13).

17. Nalaz vještaka sud prihvaća u cijelosti, kao stručan, argumentiran. Niti stranke nisu imale primjedbe na nalaz.

18. Tužiteljica je postavila tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju vještaka, a preinačila je tužbeni zahtjev kada je postavila eventualni zahtjev i to je preinaka nakon zaključenja prethodnog postupka. U točki 3.6. obrazloženja ove odluke pobliže se navodi u čemu se sastoji usklađenje i preinaka.

19. Prigovor zastare tuženika je neosnovan. Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedan drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (identično pravno shvaćanje zauzeto je i na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. i 31. siječnja 2022.). Tuženik je stekao novčane iznose bez valjane pravne osnove. U tom slučaju na potraživanje tužitelja ima se primijeniti opći zastarni rok od pet godina. Pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača 4. travnja 2012. došlo je do prekida zastare, te je ona počela teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti presude donesene u tom postupku. U odnosu na zahtjev koji se odnosi na preplatu na temelju ništetne odredbe koja se odnosi na promjenjivost kamatne stope zastara je počela ponovo teći s danom 13. lipnja 2014. kada je pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-7129/13, za dio zahtjeva koji se odnosi na stjecanje bez osnove na temelju ništetne odredbe o valuti zastara je ponovno počela teći od 14. lipnja 2018., kada je pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-6632/17. Tužbu je tužiteljica podnijela 05. lipnja 2019., dakle nije protekao rok od pet godina tj. zastarni rok za stjecanje bez osnove od pravomoćnosti odluka iz kolektivnog spora.

19.1. Sud smatra da je preinaka tužbenog zahtjeva svrsishodna i dopuštena u ovom postupku kako bi se razriješio odnos između stranaka u cijelosti, nije mijenjao tužitelj činjenične navode i osnovu tražbine, nije isticao nove činjenice. Preinaka se temelji na odredbi čl. 190 st. 2 ZPP-a. Tuženik je osporavao i osnovanost i visinu, pa je bilo nužno provoditi financijsko vještačenje. Tužitelj je to pravo zadržao kod podnošenja tužbe. Zastara je prekinuta u ovoj pravnoj stvari podnošenjem tužbe. Smatrati da je nakon vještačenja podnesen novi tužbeni zahtjev za koji teče zastara ispočetka bilo bi pretjerani formalizam, isto bi utjecalo na poštenost postupka i pravo na pristup sudu, bilo bi u suprotnosti s shvaćanjima iz Odluka Europskog suda za ljudska prava (npr. Odluka br. 32349/16 Vujnović protiv RH, Odluka br. 32540/05 Vrbica protiv RH).
19.2.Eventualni tužbeni zahtjev koji je postavljen nakon zaključenja prethodnog postupka se odnosi na iznos koji je u biti sadržan u ranijim zahtjevima, jer se zakonska zatezna kamata tražila na preplaćene iznose i ranije. Osim navedenog, napominje se da je nakon podnošenja tužbe došlo je do značajne promjene u sudskoj praksi najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pa kada se ne bi dozvolila ova preinaka koja je postala nužna tijekom postupka, a tužiteljica je nije mogla predvidjeti, smatralo bi se i to pretjeranim formalizmom.

20. Zahtjev za isplatu je djelomično osnovan iz razloga koji se navode u nastavku, pa je odlučeno kao u točkama II i III izreke.

21.Konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR-ima sklapanjem Dodatka, Aneksa ugovora o kreditu izvršena je temeljem ZID ZPK/15, a radi se o aktu kojim se temeljem Zakona nalaže bankama izmjena odredbi iz osnovnog ugovora te eventualno do danas sklopljenih dodataka i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos preostale neotplaćene glavnice kredita, te postiže sporazum iz članka 19. c točka 6. ZID ZPK/15 na način kako to nalaže Zakon. Glavni motiv i svrha navedenog Zakona bila je da se položaj korisnika kredita u valuti CHF, kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su koristili kredit denominiran u valuti EUR-u. Dodatcima ugovora o kreditu uređuje se pitanje određivanja kamatne stope nakon sklapanja istih, odnosno njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata u kreditima u valuti CHF kroz ovdje utuženi period, a do koje preplate je došlo zbog nepoštenog postupanja banaka, koje je utvrđeno ništetnim.
21.1.Tuženik je na temelju sklopljenog Dodatka ugovoru o kreditu u izračun konverzije koji je propisan ZID ZPK/2015, unio iznose koje tužiteljica traži tužbom i tužbenim zahtjevom iz točke II , a koji su doista na temelju nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u ugovoru u kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5. svibnja 2008. bez osnove bili prešli u njegovu imovinu do dana 30. rujna 2015. Ti su iznosi zajedno s ostalim iznosima uplaćenim radi namirenja početno utvrđenih anuiteta u kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) u skladu sa sklopljenim Dodatkom ugovoru o kreditu iskorišteni za namirenje anuiteta s valutnom klauzulom u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu s valutnom klauzulom u EUR, a preplata je korištena za namirenje budućih anuiteta s valutnom klauzulom u EUR (čl.5.3. Aneksa ugovoru o kreditu).
21.2.Sklapanjem Aneksa uz ugovor o kreditu tužiteljica se nije odrekla prava na zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi sadržanih u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF iz 2008. Ta činjenica je neodlučna i to stoga što na strani tužiteljice sklapanjem Aneksa uz ugovor, čija valjanost nije dovedena u pitanje, nije došlo do odricanja od prava na isplatu iznosa koje je do 30. rujna 2015. (obračuna konverzije) platila na ime ispunjenja ništetnih ugovornih odredbi. Naime, i ti iznosi su iskorišteni za njezin račun (i u njezinu korist) za ispunjenje njezine obveze preuzete valjanim Aneksom. Zbog toga ne postoji pravna osnova za isplatu razlike između početno ugovorene i stvarno primijenjene kamatne stope, odnosno za isplatu tečajnih razlika prema valutnoj klauzuli u CHF iz ugovora o kreditu od 5. svibnja 2008. jer su i uplate koje čine te razlike u cijelosti uračunate prilikom obračuna konverzije kredita čime je obveza kreditora na povrat tih iznosa prestala.

21.3. Zaključak je ovog suda da je sklapanjem Aneksa, Dodatka uz ugovor o kreditu u skladu s odredbama ZID ZPK/2015 tužiteljica restituirana za nepoštenu ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope i nepoštenu ugovornu odredbu o valutnoj klauzuli koje su sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5. svibnja 2008. jer s jedne strane, te odredbe ne obvezuju, a, s druge strane, isplate koje je na temelju njih učinila vraćene su u njezinu imovinu na način da su iskorištene za njezin račun, u ispunjenju valjane obveze preuzete Aneksom, Dodatkom, dok je preplata iskorištena za ispunjenje obveza koje je preuzela valjanim Aneksom, Dodatkom uz ugovor o kreditu. Stoga joj prema pravnom shvaćanju ovog suda ne pripada ukupni iznos koje potražuje, već dio.

21.4.To je pravno shvaćanje podudarno s pravnim shvaćanjem izraženim u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Rev-637/2019-2 od 15. studenog 2022., točka 25. i Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022., točka 26., Rev 457/2025-21 od 27. svibnja 2026.točke 23.3,24.

21.5.Iako je tuženik na temelju sklopljenog Aneksa, Dodatka uz ugovor o kreditu, u izračun konverzije koji je propisan ZID ZPK/2015, unio glavne iznose koje tužiteljica traži tužbom, a koji su doista na temelju nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u ugovoru u kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 54. svibnja 2008. bez osnove bili prešli u njegovu imovinu do dana 30. rujna 2015. kada su zajedno s ostalim iznosima uplaćenim radi namirenja početno utvrđenih anuiteta u kunama s valutnom klauzulom u CHF u skladu sa sklopljenim Aneksom, Dodatkom ugovoru o kreditu iskorišteni za namirenje anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu s valutnom klauzulom u EUR, ostaje činjenica da je riječ o iznosima koje je tuženik držao bez pravne osnove od dana kada su mu plaćeni do dana obračuna konverzije (30. rujna 2015.). Imajući na umu da je razlog ništetnosti predmetnih ugovornih odredbi koje je unaprijed sastavio tuženik i o kojima se nije pojedinačno pregovaralo njihova nepoštenost u smislu članka 81. stavka 1. tada važećeg ZZP/2003 (jer su protivno načelu dobre vjere stvarale značajnu ravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice) tuženik je iznose koje je na temelju tih ugovornih odredbi primio od tužiteljice držao kao nepošteni stjecatelj. S obzirom na to da u skladu s člankom 1115. Zakona o obveznim odnosima (dalje-ZOO-a) nepošteni stjecatelj vraća stečeno bez osnove sa zateznim kamatama od dana stjecanja, tuženik je, osim iznosa koje je primio na ime ispunjenja nepoštenih ugovornih odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5.svibnja 2008. na dan obračuna konverzije (dan prestanaka obveze vraćanja), dugovao tužiteljici i zatezne kamate koje su na pojedine iznose koje je stekao na temelju nepoštenih ugovornih odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5. svibnja 2008. tekle od dana kada ih je primio do dana obračuna konverzije kada su ti iznosi iskorišteni za ispunjenje obveze tužiteljice preuzete valjanim Aneksom, Dodatku tom ugovoru. Izračun konverzije u skladu s odredaba članka 19.c ZKP-a ne predviđa da se te zatezne kamate iskorištavaju za ispunjenje tužiteljičine obveze prema Aneksu, Dodatku sklopljenom prema tom propisu. Zbog toga je zaključak ovog suda da Aneks, Dodatak ugovoru o kreditu nema restitucijski učinak za tužiteljicu u odnosu na zatezne kamate koje su tekle na pojedine iznose koje je platila na ime nepoštenih ugovornih odredbi o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5. svibnja 2008. Zbog toga, u skladu s općim pravilom iz članka 1115. ZOO-a tužiteljici, u odnosu na iznose plaćene do dana obračuna konverzije, pripada pravo na isplatu zateznih kamata koje su tekle od dana plaćanja pojedinih iznosa na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 5. svibnja 2008. do dana kad su ti iznosi iskorišteni u korist tužiteljice za ispunjenje njezine obveze preuzete valjanim Aneksom, Dodatkom (30. rujna 2015.), a što je prema pravnom shvaćanju ovog suda dan kada je prestala obveza vraćanja.

21.6.To je pravno shvaćanje podudarno s pravnim shvaćanjem izraženim u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022., točka 32, Rev-457/25-21 od 27.svibnja 2026. točke 24,25,26.
21.7. Slijedom navedenog je valjalo naložiti tuženiku da isplati tužiteljici zakonske zatezne kamate u iznosu od 19.285,64 Eur prema izračunu vještaka, koje su na pojedine iznose plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi sadržanih u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF tekle od dana plaćanja do 30. rujna 2015. kada je tuženikova obveza vraćanja tih iznosa prestala.
21.8. Tužiteljica je uglavničila zahtjev za pripadajuću isplatu zakonskih zateznih kamata nakon provedenog vještačenja, tj. kada je precizirala, uredila tužbeni zahtjev i postavila eventualni tužbeni zahtjev. Na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kad je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu (čl. 31. st. 2. ZOO-a). Zatezne kamate nastaju kao posljedica zakašnjenja u ispunjenju određene novčane obveze i teku sve do njezina ispunjenja. Dok glavna obveza ne bude ispunjena zatezne kamate nedjeljive su od iste (čl. 160. st. 2. ZOO-a). Dakle, dok postoji glavna obveza ne mogu se zahtijevati zatezne kamate na neisplaćeni iznos zateznih kamata. Tek po prestanku glavne tražbine, ovdje dan konverzije, zakonske kamate mogu se osamostaliti i obračunati kao glavna tražbina na koju se mogu zahtijevati zatezne kamate od dana kad je podnesen zahtjev za njihovu isplatu, a u ovom postupku tužiteljica je postavila zahtjev 5. lipnja 2019. Stoga ima pravo na zakonske zatezne kamate do isplate sukladno čl. 29 ZOO.
21.9.Ovaj zahtjev valja sagledati i u specifičnim okolnostima spornog odnosa u kojem je specifična stranačka neravnopravnost, pa tužitelj nije mogao predvidjeti izglede za svoj uspjeh zbog neustaljene sudske prakse. Zbog svega navedenog sud je odlučio odbiti tužbene zahtjeve iz točki II i III, a prihvatiti eventualni tužbeni zahtjev. Tužbeni zahtjev iz točke III je odbijen zbog izraženog pravnog shvaćanja u odluci VSRH broj:Rev-457/2025-21 od 27.svibnja 2026. u toč 25, tj. da se pripadajući iznos tužitelju ne umanjuje za preplatu utvrđenu u zaključenom Aneksu.

22. Neosnovan je prigovor prijeboja izjavljen po tuženiku iz razloga što Zakon o zaštiti potrošača smatra ugovorne odredbe ništetnim ukoliko idu na štetu potrošača, ali ne ukoliko takve odredbe idu u korist potrošača kakva je situacija u ovom slučaju. Tužitelj je isplatio tuženiku u utuženom razdoblju onaj iznos u kunama kojeg je tuženik od njega potraživao. Sukladno tome tuženik ne može tvrditi da mu tužitelj nije isplatio sve ono što je od njega potraživao. Stoga nema stjecanja bez osnove tužitelja, jer je svaki izračun anuiteta vršio tuženik, te je tužitelj temeljem takvih izračuna vršio plaćanja. Odredba čl. 232 st. 2 ZOO-a propisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovaran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora, ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, diskvalificira tuženika u zahtjevima za naknadu štete za koju tvrdi da je proizašla iz takvog ništetnog ugovora. Prigovor zastare istaknut po tužiteljici sud nije posebno niti obrazlagao obzirom da nije odlučan.

23. Odluka o parničnom trošku u ovom predmetu donesena je na temelju odredbi čl. 154 st.4 i čl. 155 ZPP-a, pa tuženik treba nadoknaditi tužiteljici parnični trošak koji se odnosio na troškove vještačenja i sudske pristojbe na tužbu 220,59 Eur (1.662,00 kn), a koji su bili nužni za vođenje postupka. Naime, tužiteljica je uspjela sa točkom I tužbenog zahtjeva, koji je bio deklaratoran, sa točkama II i III tužbenog zahtjeva nije

uspjela, a one su ukupno iznosile 58.990,38 Eur. Uspjela je sa eventualnim tužbenim zahtjevom koji je iznosio 19.285,64 Eur. Dakle, iz navedenog sud zaključuje da je podjednak uspjeh stranaka, jer dio sa kojim nije uspjela tužiteljica ima se smatrati da je uspio tuženi. No, tuženi je mogao određeno osporiti tužbeni zahtjev u odnosu na dio za isplatu, jer ima dovoljno financijskog znanja, a kojeg nema tužiteljica, pa je zbog paušalnog osporavanja nužan trošak bio vještačenje. Tužiteljica je snosila taj trošak u visini od 375,00 Eur. Nadalje, budući tuženi nije htio vratiti tužiteljici stečeno bez osnova bilo je nužno i pokrenuti ovaj postupak, a zbog čega je morala platiti sudsku pristojbu na tužbu. Odluka o kamatnoj stopi temelji se na odredbi čl. 151 st. 3 ZPP-a.

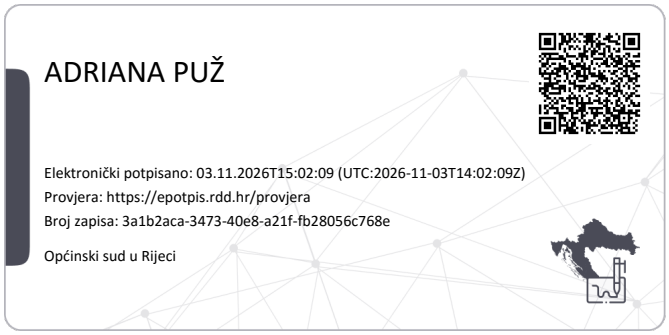
U Opatiji 3.studeni 2026.

S u d a c
Adriana Puž

Uputa o pravnom lijeku:
Protiv ove presude i rješenja dopuštena je žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana održavanja ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka ovjerenog prijepisa presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu.
Žalba se podnosi pismeno putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dna:
Pun. tužitelja
Pun. tuženika

Po pravomoćnosti:
Odluka o pristojbi za odgovor na tužbu i na presudu

Broj zapisa: **9-3088f-4b9eb**

Kontrolni broj: **08389-407e6-56d09**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.